APPENDIX
Edur lytell Viduraukе þessar- ar Bokar.

Sem er

Sermon edur Pre dikun hins heilaga Bernhardi

Lærefødurs / Innehalidande stutta Yfer- ferd/ allrar Herrans JEsu Christi Lyfsögu og Hiervistar a Jørdunne/ enn þo hellst hans Pijnu z gledilegrar Upprisu og sigursælu Uppstigningar.

Fyrer goda og Einfallda Menn

einkum Veitar Mat esstiur/ sem þorþallast til Kyrkiu ad koma / hellst um Langafostu-Tyma/ ad lesa sier til Huggunar og Saaluhialpligrar Uppfrædingar.

Þryckt j SKALHOLLTE/
Anno M. DC. XC.

Esa. 53.

HAñ ſprettur upp fyrer honum/ lij-
ka ſem Vidarruñur / og ſvo ſem
oñur Rot wr þurru Lande / hañ
heßr ongvañ Frijdleika nie Zeg-
urd. Vier ſaũ hañ z þar var eckert aálit/
ſo ad vier heßdum mæti gyrnaſt/ hñ var ſa
hinn allra ßyrerlitlegaſte / og hinn for-
ſmaanalegaſte/ ßullur aß Sorg og Siwk-
dome. So var hann Forſmaadur / ad
Meñ byrgdu ſijna Aſionu ßyrer honum
þar ßyrer ecktudum vier hann einſkis.
Sannarlega þa bar hañ vorn Siwkdom
og vorum Hrygdum hlood hann uppa ſig/
enn vier hielldum hann ßyrer þann ſem
plagadur var/ og aß Gude ſleigeñ z pijnd
ur/ eñ fyrer vorra Miſgierda ſaker er hñ
Særdur / og ßyrer vorra Synda ſaker er
hañ Lemſtradur. Hegningen liggur a hon
um/ uppa þad vier hefdum Frideñ/og fyrer
hans Benjar erum vier Heilbrygder vord-
ner. Vier ßorum aller villt ſem Sauder/
hver eirn þa rañßade ſijna Gotu/ eñ DR-
Otteñ lagde allar vorar Synder uppa hñ.

Þa hañ var straffadur og Pijndur/ lauk hañ ei upp sijnum Muñe/ lijka sem Lomb þad til Draps er leidt/ og svo sem sa Saudur er þeyger / fyrer þeim er ryer hañ/ og upplykur ei sijnum Muñe. Eñ wr þeirre Angist og þeim Dome er hañ j burtu numeñ/ Huor vill telia leingd hans Lijfdaga?

1.

Ein mgiæt Aminning til allra Maña/ ad þeir hugleide af Hiarta vors Herra JEsu Christi Pijnu ꝛ hañs Upprisu.

NU/ Upp aller vier sem höfum vort Nafn af Christo/ ꝛ lofum Gud DROTTeñ vorn hæleitlega/ og prijsum hañ af ollu Hiarta/ sem er JEsum af Nazareth/ huørn Gydingar saklaust añ til Dauda dæmdu/ huør ed Krossfestur var af Heidingium. Aller vier sem erum Christner/ latum oss sia og skoda/ og af Hiarta umhuxa og hugleida hañs allra stærstu Audmykt og Myskun þar vtt/ og þar ad vilium vier hafa vora Lyst og Glede/ og þar jke hönum eptersylgia / þuiad slykt er riett ꝛ tilheyrilegt/ slykt er gott ꝛ heilsu samlegt / og þad er vor Christena Maña Heidr og Hrosan. Þuiad þeßi hans Myskun og allra mesta Hlydne/ eru þau obifande Vopnen huar med hañ / so sem med sijnum Almættugum Kr-

 apte/og

apte/ og oumræacłegum Guds Vggdome / hefur dæsamlega endurleyst Mannlegt Kyn/ og vollduglega verkad Mannkynsins Sælu og Saluhialp/ & en nu verkar. Vor Herra Jesus hn̄ er Krossfestr vorra Synda vegna/ & þar med hefr hn̄ allan Kross & allañ Motgang liettbærann & sætañ giørt (hvørsu þungur sem hn̄ er) ꝥ alla þa sem hañ elska. Christur vor Herra hañ er dæmenn/ og hañ hefur Sigur unned a Daudanum / uppa þad ad vier hefdum Lyfed fyrer hañ. Hvør er sa sem ecke vill elska Herrañ JEsum Christum? Hvør er sa sem ecke vill hans vegna lyda nockud?

Ad vysu vor DROTTen JEsus Christus er fyrer Krossens Smaan og Bryxle inngeingen j syna allra hædstu Dyrd og Vegsemd. Og med þui hañ var hlyden/ þa er hønum af synum Fødur gefed alle Vald/ bæde a Himnum og a Jørdunne/ og hañ hliota aller Guds Einglar ad tilbidia / og j Nafne JEsu verda øll Knie sig ad beygia/ þau sem eru a Himnum og a Jørdunne og under Jørdunne.

So heyrdu nu (þu Christen Madr) j hvørtiu ad komen er þyn Hrosan / hvar inne ad stendur þyn hædsta Æra og þin Heidur/ sem er j Nafnenu þyns DROTTens JEsu Christi/ sem fyrer þig er Krossfestur / j þui Nafne sem er upp yfer øllum Nøfnum/ j hvørtiu Nafne hier a Jørdu Blessader verda aller þeir sem nockurn Tyma hafa Blessan ødlast/ eda þeinged. So Gledied ydur nu/ þier Guds Børn/ og hrosed Nafne ydars Lausnara/ prysed hañ hæleitlega/ hañ sem er vor Endurlausnare/ sa sem so mykla Hlute hef

ur oss

ur oss veitt/ Deigsamed hñ med mier og loped hñs Nafn / og seigium so.

Ein Hiartnæm Þackargiord til vors DROTTens JEsu fyrer hans Endurlausn.

Vier prysũ þig Herra Jesu Christe/ þu Kongur Jsraels og heidena Þioda. Vier lofũm þitt Nafn þu Kongur all ra Konga/og DROTTenn allra DROTT na. O Gud Zebaoth /þu allra hædste Kraptur Almattugs Guds/ Vier gofgũ þig/þu allra helgasta Lausnarverd vorrar Endurlausn ar/Vier heidrum þig hæleitlega/þu Fridarens Forn/þu sem fyrer þiñ allra særasta og kostulegasta Fornar Jlm/ hefur stillt ⁊ blijdkad þiñ Fodur a Himnũ / ⁊ hefur snwed hñs Hiarta/so ad hañ ælijtur þa Vesolu / og er Nadugur oss Reidenar Bornũ. Ja ad vijsu Herra Jesu/Vier heidrum og prijsum þinn mikla Kiærleika Ast þijna ⁊ Elsku til vor/ og vier hugsum til þijn oaflatanlega med Lyst og Fagnude. O Herra Jesu Christe/ Lof og Þackargiord bærum vier þier j Foorn fyrer þijna margfallda Nad og Myskun/ sem þu

oss aumum & syndugum forforudum Mønnum veitt & audsynt hefur / AMEN.

II.

Um Lijtelæckan og Nolldgan Herrans Jesu Christi.

Sia þu nu Herra Jesu / þegar vier vorum ordner Ormer / og Dauden Drottnade yfer øllu Hollde / og allt Adams Afkuæme / vegna Syndarennar var under Løgmalsins Bølvan / þa minntest þu a Ord þyns nadarsama Fyrerheytis / og leist af Himnenum ofan nidur i þennan vorn Eymdardal. Ja / þu leist a Eymd þyns Lyds / og liet þier hana til Hiarta ganga / þu tokst þier fyrer Hendur ad hafa Panta til vor / sem var Pante Fridarens og Endurlausnarennar. Og þo þu værer Sonur Guds og sann ur Gud / jafneilyfr / eirnrar Veru og Vnderstødu med Fødurnum og þeim heilaga Anda / og bygger i þvi Liose / til hvørs eingen kan ad komast / og þo þu hrærer alla Hlute med þynu kroptugu Orde / þa hefur þu þo ecke fyrerliited vora Eymd helldur komstu ofan til vor / & nidursøkter þinne Majestatis Dyrd / i vorn auma Veykleika / so þu mætter smacka vora Hrygdar-Eymd / og ad þu til reidder oss & bygder ad nyu til eilyfrar Dyrdar.

Minn Herra JEsu / þu hefur ad sønnu matt senda Cherubim / Seraphim / edur einhvørn af þyn um Einglum til ad fullkomna þetta Verk vorrar Endurlausnar / en þier þotte þad oflyted / og þyn Ast og Elska til vor var myklu heitara / þar fyrer

þyrer komst þu sialþur / og varst blyden þynum Fødur/ og huør ed sin oseigiañlega Kiærleika til vor heþur so rykuglega og dyrdarsamlega opennberad og i liose lated/ad þu þier/synum Eingietna Syne/ecke blyþt heþur vorra vegna.

Þu ert komeñ Herra JESu / ei so sem þar ande þra einum Stad til añars/edur so ad þu haþer Himnana þorlated/helldur heþur þu a þig tekid vort Holld/og giørt þig so oss nælægañ/Ja þu ert komeñ aþ Konunglegum Stole þiñar Dyrdar/ og stiest nidur i Lyþ eirnrar þyrerliteñar Meyar/ huør ed þo var skyr og hrein/ og ei haþde nockurn Mañ kiendt. J hennar Lyþe ertu aþ dasamlegum Krapte Guds og Nþerskygginga heilags Anda gieteñ/og aþ heñe fæddur eirn sañur Madur/ þo so/ ad þyrer slika hollbluga Fædíng/þa heþur þyn Guddomleg Tygn ecke Mynkan lided/nie helldur Meydomur þiñar blessadrar Modur skaddast.

Oh kuílyk þurdanleg Nad / Oh huilyk oseigianleg Mijskun er slyke? Miñ DROTTeñ/ þu ert Gud þeirrar allra hæleitustu Tygnar og Dyrdar/ og þo kotte þier ecke Mynkun ad vera þyrer liteñ Madur. Ja ad vysu/ eirn aumur Madkur. Ja / þu leist þad ecke nægia ad vera vor Fader og DROTTeñ/ helldur villder þu og eirn eñ verda vor Broder.

III.

Um Herrans Jesu Fatæktar Dogum hans Arm...

A niþ Minn

Minn DROTTenn og minn Gud/ þu sem ert Gud sem allt hefur i Hende/ og hvøren ecke skortar/ og samt hefur þu ecke fyrerlited vora Fatækt/ helldur jafnsnart sem þu varst Fæddur/ þa leidstu Neyd og Skort Þvi so sem Ritningen vottar/ þa var þad fyrsta/ þu fieckst ecke Rwm i Giestaherbergenu/ helldur varstu vafenn i fatæklegum fornum Reyfum/ og lagdur i eina auma Jøtu edur Stall/ þu sem þo hefur alla Jardarkrynglun hier i Hende/ Og med þessum hætte vard þijn liufa Moder i þia skinlausum Skiepnum hier eina Vøggu til Laans ad taka. Þier aller sem lijded Neyd og Fatækt/ vered med godu Giede/ og gledied ydur/ þui ad Gud hann er Fatækur vordenn mz ydr. Sia hann lætur ecke leggia sig nidur i eina forkostulega Sæng/ ei vefia sig i Silkereyfum. Enn heyr þu Rijke og Megtuge/ huar af Stærer þu þig? Veistu ecke ad þu ert Molld og Aska/ þo þu ligger a miukre Sæng? Sia þu/ Konge allra Konga/ hann liggur hier i Heye og Grase/ og hann hefur hier med Vægt og helgad fatækra manna Flet/ og fyrerlitleg Legurwm aumra og Vesællra. Þar fyrer forsma ecke hann hinn Fatæka liggiande i litlu Grase og a aumu Giæruskinne sinu/ huxa helldur umm/ huørsu ad Barned JEsus hann villde helldur liggia i Halme og Heye/ helldur enn i þuiliikre miukre Sæng/ sem þijn er.

IV.

Um Offsokn Barnsins JEsu og um þad grædelega Barnadrap Herodis Kongs.

Enn þo

NAN þo þu værer litt blautt Barn minn Herra JESu / þa varstu ecke ad helldur frij fyrer Suerde Ofsoknarans / þuiad þa þu varst eñ a Modurbriostē / þa byrtest Eingell DROTTens Joseph j Draume z sagde. Tak þig upp og tak ad þier Barned og þess Modur / og flydu med þad j Egyptaland / og vert þar allt þangad til ad eg seige þier / þui þ mun skie / ad Herodes leitar Barnsins til ad fyrerkoma þui. O Herra Jesu / huersu mis og snema tok til þinn Kross og þijn Pijnaz Huiad þu smackader og leidst ecke alleinasta Ofsokn a sialfum þier / helldur og einneñ Dauðañ a þijnum litlum Medbrædrum / huoria Herodes Kongur liet þinna vegna mørgum þusundum samañ a þeirra mædra Briostum grimlega deyda og Lijflata.

V.

Vm Barndom Herrans JESV z hans Hlydne vid sijna Foreldra.

ALL nu lideñ voru ærreñ þyns blauta Barndoms / þa þrijtur þu j allre Audmykt og Lytelæte giered offerer ægiætt Epterdæme / huerneñ vier eigum ad ganga veigeñ Sañleikans / þuiad ecke lærstu þiña þig j Rade þeirra Gudlegu / helldur setter þu þig a mille Kieñe fedrana j Mustherenu / adspurder þa og hlydder

þeim/ þar þu varst þo sialfur Meystare allra Kysta/ og Speken þyns himneska Fødurs. Og hefur giefed oss Eptherdæme þinar Hlydne/ i þvi þu vorst med þinum Forelldrum/ og þo þu værer Herra alls Heimsins/ þa varstu þeim þo hlydugur og undergiefen.

VI.

Um fullkomen Alldur Herrans JEsu og hans Skyrn og Freysting.

HEgar þu varst nu komenn til þyns full komens Alldurs/ og þu skyllder uppbyria þitt mykla Embætte / þa gieckstu wt svo sem ein storhugud Kiempa / til ad hialpa þynu Folke/ og ad hlaupa Veigenn i giegnum allar vorar Eynder og Hørmungar/ og fyrst / svo ad þu yrder lykur þynum Brædrum i øllu/ þa kom stu til Johannem þyns Þienara/ huør ed i þann Tyma var ad skyra auma og Synduga Menn i Ane Jordan/ & þu gyrntest ad skyrast af hønum/ þu Lambed Guds hid saklausa/ eins og værer þu eirn af þeim stærstu Synda brota Mønnum/ sem þurftu ad giøra Ydran / þar þu þo varst Synd laus og oflecka dur i allan mata. Enn þu lietst skyra þig/ ecke ad þu villder fyrer Vatned/ sialf ann þig helga eda hreinsa/ helldur ad Vatned yr de fyrer þig tilreidt og helgad/ oss til heilagrar heilsusamlegrar Skyrnar. Enn strax epter þuna Skyrn/gieckstu fyrer Krapt heilags Anda i Eydemørkinu/huar þu med storre Polinmæde fast ader i fiorutyger Daga/og leidst samt e unnur & alskyns Freystingar/ Hæd og Spott Dioffulsins

uppa þ

uppa þad/ ad vier mættum hia þier þaa og þina vyst Traust og fullkomna Huggun/ þar uppa/ ad Gud vilie og eirnen giøra bærelegar j þessare eymdar Eydemørku / allar vorar Astrydur ꝛ Freystingar.

VII.

Um HErrans Christi Kieñingar og Jarteikner/ Kallan Postulaña/ og hvørnen hañ var j þessum Heime forachtadur ꝛ fyrerliteñ.

Epter þetta komstu Herra Jesu til fortapadra Sauda af Huse Israels/ og barst fram þa þitt Guddomlega Ord/ so sem klaart skynanda Lios til ad upplysa Heimenn/ med øllum þeim sem hlyddu þynum Ordum þa bodader þu Guds Ryke. Þynar Predikaner stadfester þu med stoorum Jardteiknum/ Krapt þyns eilyfa Guddoms synder þu a øllum Verkum og Stukum / og øllum Møñum veitter þu og gafst fyrer ekert/ allt þad þeim var Naudsynlegt til Sæluhialpar/ so þu fenger þa til þyn lockad ꝛ ladad. Eñ þeirra Hiørtu voru forhyrd vud j siñe Heimsku/og þeir forsøcktudu þyn Ord og þyn Dasemdarverk/ sem þu DROTTenn giørder a medal þeirra / søcktudu þeir ad ligou/þo hiellst þu epter nockrum faam einum/ hvøria þu utvalder þier af þeim Veyku / sem forachtader voru fyrer Heimenum/hvøria þu hafder fyrerhug ad ad vera skylldu þyner andleger Riddarar og Kiempur/fyrer hvøria þu ætter þier allt þad hvad hatt og meckugt var j Heimenum ad sigra og med undarlegum hætte ad yfervinna.

Enn Heimurenn hann var ecke alleinasta oþack latur/ fyrer þyna Velgiørninga/sem þu veitter hønum af skiære Nad og Giæsku/ helldur hefur hann þar ofan a/ hædt þig og spottad/ og giørt vid þig DROTTenn allra Drottna / allt huad hann lyste. Þviad þa þeir sau Dasemdarverk Guds sem þu giørder þeirra a midle/ og um alla Æfe hafde alldrei nockur madur giørt/ þa søgdu þeir so/ ecke er þesse Madur af Gude/ Item/ hann we rekur Diøfla fyrer Beelzebub Diøfla Høfdingia Item/ hann hefur Diøfulenn/ hann viller Folked/ hann er Mathakur og Vynsvelgur/ hann leggur Lag sitt vid Tollheimtumenn og Bersynduga. Sia hier þu Christenn Madur/ og merk þetta vel/ þui villtu jlla lyda þad og lata þier mislyka þott Heimurinn tale allt jllt um þig? Heyrer þu ecke hvilyka Smaan þinn Lausnare hefr vorded ad lyda? Hafe þeir kallad Husbondann Beelzebub/ hvad myklu framar munu þeir giøra þad vid hans Heimamenn? Enn þu hinn sætaste DROTTenn JEsu/ þu hefur øll þesse Smænar Ord og Lastyrde med storre Þolenmæde lided/ og lyka þa þeir villdu greyta þig/ þa ertu vordenn fyrer þeim so sem sa ecke heyrer / og eckert Forsvar hefur j synum Munne.

VIII.

Huornenn Herrann JEsus vard af synum eigenn Lærisveine svikenn/ og huørsu Vingiarnlega hann hiellt sig vid sinn Svikara.

OM sijder/ DROTTenn minn Lausnare / þa þu varst af einum þynum eigenn Lærisveine,

þeim

þeim Olstunar Syne Juda porrædeñ/ þa hafa þeir þitt heilaga dyrmæta Blod ecke meira virdt nie hallded eñ þriatyu Sylbur peninga / og þig saklausañ Lyfe svipt/ og þo ad Otrw og Illska þyna Svikara være ecke duleñ fyrer þier DROttenñ JEsu / samt lyka vel/ þa þu epter Auglid maaltydena/ þuoder Fætur Kærcsvetnaña/ þa hlioptu ecke yfer þañ/helldur hefur þu kroped nid ur fyrer þønum/beygt þyn Knie/og med þynum allra heiløgustum Høndum griped til hñs bølvad ra Fota/ huørier fliotet voru til Blods Vthellingar/og hefur þu þa þveiged z þurkad. Sia hier er til þu Madur/ sem ert Molld og Aska/ lær þier slyke gange til Hiarta / huar fyrer metnar þu þig? Og þui drambar þu j þynum Metnade og þui gietur þu vered so stor og Rykelætur/ eda Obolenmodur/ þegar þier geingur nockud lytt ed a mote? lyttu a Dæme DROTTens/sia huør su Audmiukur Hogvær og Liufur hñ er/ Sia þu Herrañ JEsum Skaparañ allra Hluta/ sia þu þañ mykla Domara Lifendra og Daudra/ sia huørsu hñ beyg:r syn Knie fyrer einum Mañe Jar/þañ liggur fyrer Fotum syns Forrædara/og þuær þa. Lyttu a þetta Dæme/og lær þu hier þu Christeñ Madur/ huørsu ad þiñ Kaufnare er godur/og af Hiarta Lutelætur/ og skamast þyn ad vera Drambsamur z Obolennmodur. Þu hefur eitneñ og so / Herra JEsu Christe/ læted sia þyna liurlega Hogværd j þui/ad þeñañ otrua Svikara/villder þu ecke openbera nie a Nafn nefna fyrer Kærcsveinunum/ eda giøra hñ openberlega til Skamar fyrer hinum ødrum/helldur tal

adet þu til hans Vinsamlega / seigiande/ Huad þu giörer/ þa giör þad snart. Enn eyrer alle þetta mynkade ecke hans Grimd vid þig/ helldur gieck hañ wt/ og hugsade um huørneñ hañ skyllde koma fram þui stora skiemdar Verke sem hñ hafþ de j Sinne.

Huørneñ ertu af Himnum ofañ fallen̄/ þu fagra Morgunstiarna? Oh Juda/ þu sem varst heilagur j Søgnude Paradysar / eirn Hluttakare þess Himneska Borgaraskapar/ ꝛ Giestur vid Bo rd og Ord DROTTens? Huørnenn ertu nu tal eñ a medal Myrkrañs Sona/þu sem ædur varst neytande af þvi allra Kystelegasta? Pui hefur þu giefed þig til Skarns ꝛ Saurenda Vigfulsins?

IX.

Um þa seinustu Huggunar Predikun Herrans Jesu/ og hañ Sorgargang/ sem hañ gieck til Fiallsins Olivets/ og um̄ hans Daudastryd og angist j Grasgardenum.

EGar Judas hiñ oþreine var wtgeingeñ/ og Herrañ Jesus var epter m̄z siñ heilaga Selskap. Oh. hvørsu liuflega uppla ukstu þa þyñu Munñ? Hvad dyrdlega Ræ du hefur þu til þiña Brædra? Þvlad jafnsnart sem þiñ Svikare var j burtu/ hvør et var verd ugur ad hañ skyllde heyra uppa so liuflega hugg unar predikun. Siaa/þa lieçstu þyna huggunar sama Rædu framfliota sem Vatnestraum/og lyst gader þar m̄z og endurnærder þyna Lærisveina.

Og þegar þu hafðer lagt fram fyrer þyna Bræður allskyns heilnæm Orð/ um Christelegann Riærleika/ um sana Polenmæde/ og þad þleyra sen tilheyrde þyns Fødurs Ryke/ þa gieckstu wt af Borgene Jerusalem/ til Oliu Fiallsins/ z komst j þan Stad/ sem þin Svikare vissi vel af/ med þvi þu visser allt hvad yfer þig atte ad koma.

Mun Herra Jesu/ Hvad hrygg var þyn Sæl/ j þan sama Tyma? Hvørsu stor var þyn Rugl og Angist/ j hvørta þu gafst þig vel viliuglega/ med þvi ad þyn Pyna var so nælæg? Og hvad yfer þig kom/ þad leidstu Polenmodlega. Et þotte þier Mynkun ad openbera þetta þynum Bræðrum/ þa þu sagder svo/ Myn Sæl er hrigg allt j Daudan/ Ja ad vysu/ þu stelltst fram a þyna Asionu allt til Jardar/ og j þinne Daud ans Hrygd og Angist badst þu þin Fødur/ feigta nde. Munn Fader/ ef þad er møgulegt/ þa lyde af mier þesse Raleikur. En huad þung og beysk vered hefur þyn Hiartans Pyna/ Rugl og Ang ist/ þad auglysar og vottar þin Blodugur Sveite sem ran wt af þynum heilaga Lykama/ so sem Bloddropar a Jørdena nidur. O Herra JESu min einka DROTTen/ Hvadan kiemur slyk Angist yfer þig? Og hvad merker slyk Sorg arleg Bæn? Hefur þu ecke viliugur giefed þig j Daudan/ Og viliande af Hiarta þærc þynum Fød ur þessa Forn? Ja ad vysu/ En vier høllldum gd allt þetta er skied oss þynum veslum Lidum z Limum til Huggunar/ so ad vier skylldum ecke ørvilnast/ þa vier verdum varer vid Hollðsins Veikleika/ ef Andenn er reidubwen til ad lyda/ og

er Po

er Pijslarmodur. Jeg minn Lausnare/þu hefur vilad lata oss sia a sialfum þier þeß sinn nær urlegan Hollds sins Veyklleika/ uppa þad/ ad vor er Lykamer upptendraſt j Aſt og Elsku til þyn/ og vort Packlæte mætte vaxa/ mz þvi vier sium þier og lærum / ad þu hefur bored vora Kuøl/ og hefur med storre hiartans Kvøl z Angist/ end ad þyna Pyſl/ huiad so er ad sia/ad þesse Sorg arlegu Bæn^r Ord/sieu Ord Holldsins en ecke Andans/ þui þu taladet so þar epter/ Anden er reidu buen en Hollded er veykt.

X.

Vm þann suika Koss/ med hvørium Herran Jesus var forraaden.

Dyrſu viliugur og reidubuenn hiꝛt Ande (minn Herra Jesu) vered hefer til ad pynast þad mat sia og merkia þar a / ad þegar þeir bloodþyrstu Gydingar komu/ z Svikaren med þeim um Nottena/ med Lømpum z logande Blysum/ med Støngum og Vopnum/ til ad fanga þig/ þa gieckstu sialfur velviliuglega ut a mote þeim/og so þar skyllde ecke misteekast til/ þa gieckstu þeim openberlega under Augun. Og þa Suikaren kom nær/og villde minnast vid þinn Blessada Munn/ þa snerer þu þier ei undann/ þo hann være nu otrurre og argare en nockur skynlaus Skiepna/ helldur stodstu kyrr / og lagder þinn Munn (j hvørium einginn Svik nockurn Tijma eru funden) vid hans Munn fullann mz Flærd og Ill[illegible]u/ O Jlsu þu Saklausa Lamb Guds/ huad hafder þu ad giøra med þann Ulf? Huad lag hefur

Lag hefur min Herra JEsus med Eelial? Enn Herra JEsu/ þu hefur en nu j þessu sine lated siaz og merkia þin mikla Kiærleika j þui/ ad þu leetst eı epterliggia ad mykia þ jlla Hiarta Suik arans/ og hurader um ydar gamla Vinskap/ og minter han þar a / segiande / Vinur huar fyrer ertu komenn? Ja/ þu villder koma vid hans Og gudlega Hiarta/ og snwa hønum j fra hns stora Skemdar Verke/ þa þu sagder til hans/ O Juda/ suykur þu Mansins Son med Kosse?

XI.

Nyorneñ ad HERRANN JEsus verdur gripinn og bundenn

SJa þu min HERra JESV/ þu hiñ riette Samson/ huad fiolder eru Philistei til ad grijpa þig? Puiad eñ þo þu slæger þa med þynum Almættugum Armlegg til Jardar/ þa lietu þr þo ecke af. En þu villder lata þad so vera/ad syna þeim þitt Almætte þa þeir gripu þig/ ecke þier til Hlifdar edur Varnar/helldur vpa þad ad þeir j synum manlegñ Metnade mætte siaz huørsu ad þeir formættu ecke j mote þier / en þu hefder þeim þad ecke lofad/og lated þad eptir þeim. O þu Gæskufulle Herra JEsu/hu ør les þetta / so han Harme ecke/ og huør kann stykt ad heyra / so hañ kløkne ecke? Huørneñ ad þeir kara ad leggia synar Mañdræps Hendur a þig/ a þeirre Stundu/ þu liufa Lambid Guds/ sem eingeñ Motmæle hafder j þynum Munne. Þeir binda og reyra þig hid Omyskunsamlegasta

og svo sem Mordingia leida þeir þig til Dauðans med Spie og Spotte/ samt synder þu þeim þyna Myskun/og þiñ Kiærleika/ j þui þu villder ecke lyda/ad þeim være mote giørt/og hastader a S. Petur/fyrer sijna oforsiælega Vandlæting þa hañ villde veria þig / og med Sverde slæ j hopeñ til Ovinaña. Bølvud sie þeirra Reide/þui hun er so straung/ og kañ ecke ad sefast/ huørke med þynum Dasemdar verkum/ z ecke med þynum liuflegum Ordum.

XII.

Nuørneñ ad Herrañ JEsus var hafdur fyrer Kieñemanna Høfdingiañ og var þar hæddur og Spottadur.

Epter þetta varstu DROTTEñ miñ Kallsnare leiddr: fyrer Kieñemaña Høfdingiañ og hafdur fyrer Ræd þeirra Ogudlegu/ þad samañ var komed j mote þier / fyrer hvørium þu giørder eina dyrdlega Jatning/ sem vera ætte um Sannleikann. Þu allra liufaste Lausnare JEsu Christe / hvilyka Obeyrelega Sman og Mynkun hefur þu orded þar ad lyda af þynu eigeñ Folke? Þeir spyta og hrækia j þitt allra heilagasta Andlit/ a huørt Einglarner gyrnast ad horfa. Ja þitt allra frydasta Andlit sem Himneñ med Fagnade uppfyller / og huørt aller heilager Vegsama/a þad hafa þeir med sijnum ohreinum Vørum hrækt/ þad hafa þeir med sijnum Ogudlegum Høndum sleiged / þad hafa þeir til Spotts og Hædne byrgt/og þig (þu siñ ert DROTTEñ allra Hluta) hafa þeir med sijnum Hønd

um Hóndum bæred so sem han leidaſta Præl. Ja/ þeir liétu ſier ecke þecta nægia/ helldur hafa þeir þijna Saal/ Heidnum Mónum Ouſſkornum j Hendur feinged. Þvi þeir leiddu þig bundenn fyrer Pilatum/og bádu ad han ſkyllde Kroſſfeſta þig. Ja DROTTEn JESu/ þu ſem ecke viſſer af nockre Synd/ þig framſeldu þeir j Daudann en Mordingian Barrabam bádu þeir lauſan/og toku ſo Vlf fyrer Lamb / Ohreinende fyrer þ beſta edla Gull. O huad aumt og Ovidurkvæ melegt var ſlijkt?

XIII.

Huad Herran hefur fyrer Landsdomaran, um Pontio Pilato lided.

PIlatus ſa Ogudlege Domare viſſe vel ad þeir hóf du wt af Hatre z Aufund fram ſelldt þig mun Lauſnare/ þo liet han ecke af/ helldur plægade han þijna ſaklauſa Saal/ med allſkyns Plagu og Oriette. Hann tok vid þier (wr. Hóndum Gydinga) hæddum og ſpottudum/og for þo ſo med þig/ ad þu hlautſt ad lyda en meira Hæd og Spott / Ja ad vyſſu/ þin allra heilagaſta lijkama hefur han ſtærgæzte lega læted ſlá og lemia med Vóndum og Svip um/ og margfalldad ſo þijna Pijſl og Plagu/og ſijólgad þijnar Hórmungar.

DROTTEn JESu / þu linfaſte Sonur Guds/ Huad hefur þu adhafſt? Huad hefur þu til Saka/ ad þu ert ſo ſmanarlega wtleik en/ Pijndur og Plægadur, Vngva Skulld/

og sydur eñ ongva hefur þu. Eñ eg eg/ eg Aumur vesæll Madur er Sok og Efne til all ra þuia Hormunga og Pijsla / eg hefe broted eñ þu hlautst ad betala þar fyrer. Enn sia/ med ollu þessu verdur jllska Gydinga þa ecke eñ nu sodd nie mettud.

XIV.

Huorneñ ad DROTTeñ JESus vard Strydsmøñunum j Hendur gefeñ/ z af þeim hæd dur/ utleiddur og Krossfestur.

AD sydustu varstu/ miñ Herra JEsu/ þm Oumſkornu Strydsmøñum j Hendur fein geñ / þeir ed þig ætu med allra smæmar legasta Dauda ad Aflyfa. Þesser hrect vyser Skalkar letu sier ecke nægia þar med ad þeir skylldu þig Krossfesta/ helldur toku þeir þig og leiddu fram uppa nytt/ z veittu þier þær all ra stærstu Hadungar/ Þutad so stendur þar um skrifad.

Eñ Strydsmeñerner kolludu saman allañ Flockeñ/ og toku hañ af sijnum eigeñ Klæd um/ og logdu yfer hñ gamlañ Purpura Mott ul/ og flettudu Koronu af Þyrnum/ og settu hana a hans Hofud/ og gafu honum j hægre Hond eirn Reyrsprota/ bucktudu sig fyrer hon um/ spottudu hañ og sogdu/ Heill siertu Kong ur Gydinga. Og þeir slogu hañ/ og hræktu a

hñ/ og

hañ / og toku Reyrsprotañ og hrektu honum
um̃ hñs Hoþud. Og þa þeir hoþdu pullspott
ad hañ / þærdu þeir hañ aptur j hñs eigeñ Kl
æde / og leiddu hañ burt / so ad hañ bide Kross
þestur. Og hañ bar siñ Kross. Og þeir hoþdu
hann til þess Stadar sem kallast Golgatha /
gæþu honū þᵃ ad drecka Edik mz Galle bland
ad / Og þa hñ smackade / villde hñ ecke drecka /
Oz þeir Krossþestu hañ þar / og tvo Spillvir
kia med honum / eirn til hægre / añañ til vinst
re Handar / eñ JEsum j mided. Þa sagde
JEsus / Fader þyrergieþ þeim þad / þeir
vita ecke huad þeir giora. Þar eptera / þa
hañ vísse ad allt var þramkomed / so ad Rit
ningen uppþylltest / sagde hañ / mig Þyrster.
Og safnsnart hliop eirn til / og þyllte eirn
Svamp med Edik / og sette oþañ a Reyrstong
og riette ad hans Muñe / eñ þa JEsus haþ
de Ediked til sijn teked / sagde hñ / Þad er þull
komnad. Og hañ kallade med hærre Roddu /
og sagde / Fader j þijnar Hendur þel eg minn
Anda. Og ad hneygdu Hoþde andadest
hañ. Epter þad gieck eirn aþ Strijdsmonn
unum þar ad / og opnade hans Sijdu med Spi
ote / og safnsnart rañ þar ut Blod og Vatn
oss til Endurlausnar z eilijfrar Saluhialpar.

Vakna nu upp Sæl myn/ og gæt ad/tak þig upp/og lit a þiñ Endurlausnara JEsum/ skoda þu hañ j Spegle syns Crossfskoda þu hañ so sem stæde hañ nu nálægur framé fÿrer þier. Merk og sia myn Sæl/huør er hñ sem þar brun at fram/so sem eirn Kongur/eñ er þo hladeñ mz Spott og Spie? Hañ brunar fram og ber eina Koronu/eñ þesse Korona giører hønum Sar z Svida/ z hefur sært hñs Høfud mióg vr Máta. Hañ ber eirn Purpura Kyrtel/z eñ þar med veit eft hønum eingeñ Heidur/helldur hædsta Had og Spott og Spie. Hañ hefur Konglegañ Spro ta sier j Hende/eñ med hønum verdur hans vertka Høfud bared og sleged. Þeir buckta sig fyrer hønum/falla a Knie og kalla hañ Kong/eñ jafn framt þui hrækia þeir j hñs Asionu/ og slaa hañ med Knefum. Ligt hier til og skoda Sæl myn/ Huad mykel og stor er Smaan þyns DROttens? Huad hryggelega er hann hæddur og spottadur? Huørsu bøgeñ og blugur verdur hann ad ganga under þui þunga Krossens Trie? Jaa myn Sæl þar ber DROTTeñ þyna etilbyrg Smaan/sem þu ætter ad bera eilyfflega. Eñ er þeir komu mz hñ til Aftøkustadarens/þa gaafu þeir hønu jafn snart ad dreka Edik med Galle blandad/og negl du hañ a Krossen/eñ hañ bad fyrer þeim/og sag de/ Fader fyrergief þeim/ þui þeir vita ei huad þeir giøra.

O miñ Herra JESu / huørsu Þolenn modur/ huørsu mióg liufur hefur þu vered j allre þiñe Pyśl og Pijnu? Þu hefur ecke eis

nusinne

nuſinne upploked þijnum Munne/ eige klagað nockurn Hlut/ eige bored þig j ſia/ ecke þig aþſakað/ ecke hotað þeim / ecke nockuð vondt Orð lated aþ þier heyra/ j giegn þeſſum gel dum Hundum/ helldur heþur þu um ſyder bed ed ꝥ þijnum Frandmonum/ hvað alldrei haþde nockur Madur giort adur þyrre.

Sia þu Saal myn / Nær heþur þu nockurn Tijma heyrt eda ſied nockud miukara edur linþara en þin Herra JEsus er? Skoda þu han vandlega / huglеid þu han/og laat þig han þorundra meir og meir/ og laat þier hans Neyd/ Angiſt/Kuøl og Pijnu til Hiarta ganga. Siaa þu/ hugrſu han hanger ber og naken. Siaa huør nen hns allur Lykame er alblodugur/þullur Ben ia og Saara / Siaa huørnen han er med Haadе og Spotte a Kroſſen feſtur/ huørnen ad han hang er þar a mille tveggia Spillvirkia. Huørnen hønum vertdur a Kroſſenum giefed Edik ad dre cka/huørnen han ſkilſt vid þetta Lyþ / Huørnen ad hans Hendur z Fætur verda j giegnum Graþn ar/ huørnen ad hans Syda verdur med Spiote opnud/ huørſu ad miuklega rennur Blodeð aþ ha ns þimm Saarum. O myn Saal / Græt þu/ og vert ei ſem Stockur og Steirn / legg þu þy nu þyns linþa Lausnara a Hiarted / og huglеid med huilyke ſtorre Sorg Pijnu og Angiſt hann var hladen.

XV.

Um þau ſtoru og þurdulegu Teikn/ ſem

Buu ſkiedu

skiedu þa DROTTenn var Kroßþestur / og um̃ hans Nadarrijka Riettemans skap.

Min Saal/ so sem þu hefur nu j Hiarta þynu hugleidt þa oumræðelegu Mynk un þyns Herra og Lausnara/ so hugleid nu med þurdande Hiarta/ hans Dyrd og Majestat. Giæt ad huørnenn hann hefur lated sig syna dyrdarlegu Magt med storum Dasemd arverkum/heyr huad Ritningen seiger. Fra siøt tu Stundu (þad er fra Hadeige) og allt til ny undu Stundar (þad er til Nons) vard Myrkur yfer allt Landed/ og Solen̄ miste sitt Skyn/ og Fortialldeð j Musterenu rifnade j tuent/fra Of anverdu allt ofan j Fallð / og Jørden̄ skalf og Biørgen̄ sprungu/og marger Lijkamer Heilag ra sem sofnu/ stodu upp/ etc.

Sia þar myn Saal/ þetta ma heita eirn Her ra/ sa sem med sine Rødl og Þynu/ þaner hræ er Himen og Jørd/ og med sijnum Dauda uppvek ur þa Framlidnu. Ja myn Saal/ þad er DR OTTen̄ þin̄ Gud/ JEsus Christus þin̄ Saalu hialpare/ sa Eingietenn Sonur Guds / sannur Gud og sañur Madur / huør alleinasta under Solun̄e er flecklaus og hreirn af øllum Syndum. Ein̄ sia þu/hañ er a medal Jllvirkia reiknadur/ og so sem eirn Lijkþrær spilltur Madur/ og sa allra Lijtelmotlegaste halldeñ / Ja lijka so sem eirn oskaplegur Burdur er hañ utkastadur/ fra þ ʀur Gydinga Samkundan sem ein jll Moder kastad hønum fra sijnum Briostum. Hann var sa allra Frijdaste a medal Mañan̄a Sona/ z sia þu/ huilijkur hañ er vordenn? Eñ þu skallt vita/ hañ

vita/ hañ er vegna vorra Misgjörda særdur og vegna vorra Synda er hañ lemſtradur/ og er vor þeñ ſu allra liuflegaſta Breñefórn/ hvør ed þægeleg er og Ilmande fyrer þier/ þu Gud Fader efſtrar Dyrdar/ til þeſſ ad ſnwa þiñe Reide fra oſſ aumū Syndugū/ & giefa oſſ þ eylyfa Himnarijke.

Lyt ofañ hingad þu Gud DROTTEeñ af þijnum Helgedom/ Lyt hingad heilage Fader af hædum Himenſins/ og ſiá þetta allra dyrdarlegaſta Offur/ hvørt vor hiñ ædſte Kieñemadur fornfærer þier/ þiñ allra heilagaſte Sonur vor DROTTEnn JEſus Chriſtur/ og hñ fornfærer þier þad fyrer Synder allra ſiña Medbrædra. O Gud vór Fader vert nu ſattur vid oſſ auma Synduga Meñ og lát falla þijna Reide/ hvøria vier med vorum margfolldum Syndum hofum uppvaked. Siá þu Bloded vors Brodurs JEſu Chriſti/ þad kallar til þijn vorra vegna a Kroſſenum. Lyttu til miñ Gud/ Hvad hanger a Kroſſenum? Eg ſeige eñ nu/ hvad hanger a Kroſſenum? Þui þort þetta ſie fyrer lengu umlided/ þa er þad þo ferſkt & nyt fyrer þier/ og j þijnu Auglite. Siá þu Fader/ er þad ecke Kyrtell þijns Sonar Josephs. Ach og Auvij/ eitt Olmt Dyr hefur hañ rifed/ og hans Klæde grimlega ſundurſlited/ og þad

j Blode fvolad. Sia þu/ þinn hryggeleg stor Sar hefur þad rifed þar a. Ja ÆR DRottenn/ þetta er þad Klæded/ huort ed þinn saklause Þion liet epter j Hendum þeirrar Egyptsku Horkonu/ þa hñ villde helldur missa sitt Fat eñ sþna Tuckt og Æru/ og vilde helldur ganga j Daudans Fangelse / enn giøra heñar Villa og hlyda heñar Ordum. Eñ huor eru þau Ordeñ? Þesse sem Høfding eñ Heimsins sagde til hans/ Allt þetta mun eg gefa þier/ ef þu fellur fram og tilbidur mig. Þvi þad hefde vered so miked sem ad hlyda Ordum Horkonuñar.

XVI

Agiætleg Huggun wt af gledelegre Uppeisu/ og sigursællre Himnafør Herrans JEsu Christi.

O nu Gud vor fader/ vitum vier ad þinn Sonur lifer og Drottnar j øllu Egypta lande/ og j øllum ættum þyns Herradæmis. Þviad þu hefur leyst hann wr Fiøtrum og Fangelse Daudans og Helvytis/ og sett hann eirn Herra j þynu Ryke. Þu hefur giørt umm skipte a hans Fangelsis Klædum/ og sett uppa hann eilyfa Dyrdar Koronu/ þu hefur skrydt hann med Odaudleika/ og til Heidurs og Dyrdar hefer þu hann upphafed. Þviad þu hefur lagt und er hann Ryke Pharaonis/ og nidurbroted Verk Diøfulsins

Diøpulſins. -- Hañ heþur dyrdlegañ Sigur uñed
æ øllum ſynum Ovinum/og er þyrer eigeñlegañ
Krapt uppþareñ yþer alla Himna. Med Heidre
og Dyrd er hañ Koronadur/ og nu byrtiſt hañ
til hægre Handar þyns Tygnar Velldis / þyrer
þynu Auglite/ vorra vegna/þuiad hañ er vort
Holld og vor Broder.

Gud miñ Fader/ lyſtu nu a og ſia Andlit
JEſu Chriſti þyns elſkulega Sonar myns
Lauſnara huør þier var blÿdeñ/allt til Dauda.
Snu þu ecke Augum þynum þra hans
Vndum og Særū/vertu miñugur huilyka
þullnadar Bot og Betaling hann heþur giørt
þyrer vorar Synder. Ja miñ Gud/ eþ þu
villt vega ſaman vorar Synder vid þa ſaru
Kuøl og Pynu/ ſem þiñ ſaklauſe Sonur heþ
ur lided vegna vor/þa verdur hans Forþienan
meire og ſtærre/ eñ allar vorar Misgiørder/
þa munder þu laata þyna Reide þalla og
hans vegna veita oſſ alla Naad og Myſkun.

XVII.

Hiartnæm Packargiørd til Guds Fødurs
ſa ed oſſ heþur Gieþed ſiñ Son/og til Guds Sonar/
þyrer þa Aſt og Elſku/ſem hañ heþur audſynt oſſ.

SVo miñ Fader/ eg packa þier. Allar Tungur ſkylldu loþa og pryſa þig/
þyrer

þyrer þijna oseigianlega mykla Nad og Giæsku/ ad þu hlyþder ecke þijnum Eingietnum Syne/ þijnu eigenlegu Hiarta/helldur sockter þu honum nidur vorra vegna j þann allra sujvirdelegasta Dauda Krossens/ uppa þad/ ad vier mætkum haþa ein truan Medalgangara hia þier a Himnum. Enn hvernen a eg ad þacka þier þu allra liuþaste Herra JEsu/ þu sem þvilijkt hefur til mijn unedt Og hvernen skeg þier soddan Ast z Elsku betala noglegat Eg/eg sem er ein aum Maneskia/ Molld og Dupt/ og eitt veikt og vesallt Kiert Hvoiad huersu mætter þu meira giora en þu giort hefur mier til Sælubialpar? Ja/þra Hvirþle og allt til Ilia hefur þu þi er giorvollum nidur sockt j Flod þinar Pijnu/ og Votnen Hrygdarenar þau eru geingen yþer Saal þijna/ so þu þeinger mig leystan ur minna Synda Flode/og þra þeirre eilijþu Refside sem yþer mier var. Þvi þu gaþst þijna heilogu Saal j Daudan/so ad þu feinger leyst og þrelsad mijna þortapada Saal/og giæþ er mier hana aptur. So er eg nu tvoþalldlega þier skylldugur. Hviad einu sinne hefur þu wtgieþed þijna Saal fyrer mig. J anan Tijma þa hefur þu og so leyst mijna Saal

þra eilijþ

fra eilyfum Dauda. Myna Saal hefur þu ad soñu mier i tuær reysur giefed/fyrst þa þu skapader hana/ j añad siñ þa þu endurleyster hana. Þar fyrer veit eg eckert/eg hefe og eckert/ þad eg kuñe ad giefa þier/nema þessa myna sömu Saal aptur. Eñ huad skal eg au mur vesæll Madr giefa þier fyrer þyna Saal huoria þu gafst i Pynuna og Daudañ fyrer mig? Eg veit þad ecke/eg hef þad ecke. Þvi ad þo eg ætte Himen og Jord/og alla þeirra Dyrd/ og kyñe ad giefa þier þad/ þa er þad alls ecke ad reykna j hia þinne oseigianlegre Giæsku/ og þynum Velgiorningum/sem þu hefur mier veitt og audsynt.

XVIII.

Ein hiartnæm Astgroeñ And varpan/ ad Madureñ Christeñ kuñe Herr anum JEsu epter ad fylgia j Trwñe/ Elskunne Voneñe/ og verda hønum lykur j Krossenum allt j Daudann.

HErra JEsu Christe / eñ þo eg giæfe þier allt huad mier er mogulegt ad veita/þa skiede þ fyrer þyna Nad e Gud domlega Veiting. Þar fyrer miñ Herra og miñ Gud/ vil eg þig elska og lofa/ alla mỹ

na Lijfe

na Lyþdaga/ og aþ ollu myńu Hiarta / allre mińe Sǽlu og aþ ollu mynū Kroptū/eg vil þyꝗia þyńum Fotſporum/ þu ſem dæeń ert þ mig. Eń ſlykt kann eg ecke ad giora/ nema þu gieþer mier þad. Til þyn DRO tteń lykur Sǽl myn/ þviad aṅ þyn kań yun eckert ad giora. Sia/eg bid þig miń DRO TTeń / eg treyſte a þig þu ſannur Gud/ eg vona a þig miń Lauſnare/eg bid þig med min ne Hiartans Gyrnd og Andvarpan / ſtattu hia mier og ſtyrk miń veikleika. Miń Lauſn are/ opt hyxa eg um Vopnen þiñar Pynu/ huar med þu verkad heþur myna Heilſu og Sǽluhialp/ Herra JEſu Chriſte/ j þynu Naþne heþ eg mig under þad dyrdarſamlega Kroſſens Merke/ med huoriu þu heþur Sigꝛ ureń uñed. Eg þeinke a þyna þyrnekoronu/ ſem ſett var þier a Hoſud. Eg hugleide Nag lana þa blodugu/ſem þier j gegnum Hendur og Fǽtur voru keyrder/og hyxa um þad mykla Spiot/ med huoriu þyn Syda var opnud. Ia Herra Jeſu/audmiuklega pryſa ꝛ loþa eg þyn allra heilogustu Sar/og þynar Vnder/ þitt allra helgaſta Blod/þiñ heilſuſama Daꝛ uida þyna veglegu Greþtran/þyna gledelegu Vppriſu og ſigurſǽlu Vppſtigning til Himꝛ

na/ þvi

na/þviad af ollu þessu kiemur mier Ilmur E Sætleikur eilijfs Lijfs. Eg bid þig minn DROTTeñ/ lijfga þu Saal mijna med þijnum Lijfsins Ilm/ so ad eg vakne af Svefne Syndaña/ og uppbyrie eitt nyañ Lifnad. Vardveittu mig med Krapte þiñar Pijnu/ fra ollum Vielum og Brogdū Andskotans/ styrk þu mig og gief ad Oked þinna Bodorda verde mier liettbært/og þungeñ þijns Kross/ sem eg a ad bera epter þier / falle mier ecke þungt / helldur sie hañ liettbær a mijnum Saalar Herdum / þviad eingeñ Kraptur er med mier til ad bera Motgang og Angist þessarar Veralldar/og heñar marfallda Mædu/ so þier meige lijka. Svo heyr nu miñ Gud mijna Rodd/og legg a mig þræl þiñ þitt miuka Ok / huort ad er Byrde Lyfsins ollum þeim/ sem það bera þoleñmodlega med Trunne. Eg vona eg mune med Glede ganga þar under/ og oskiefldur bera epter þier allt það mier af mijnum Ovinum verdur uppa lagt. Eñ miñ Lausnare JESu/eg bid um þañ allra helgasta Kross/huors Breydd ad er Kiærleikureñ/huors Leingd ad er Eilyfdeñ/ huors Hæd ad er Almættid / og huors Dypt ad er orannsakanlegur Vijsdomur / það er/ Eg bid

um hialpar

um sialfþan þig min̄ Lausnare/ ad eg mætte bera þig j mijnu Hiarta/ þo þad og verde med Nyd og Normungum/ a þeñan Krosſ/ þad er/ a sialfþan þig bid eg þu festet mig a Hendum og Fotum/ so ad eg Þræll þiñ mætte no ckurn Part/ verda þier lyfur j Pijnuñe / til þesſ ad eg legge aþ oll syndsamleg Verk Holld sins þau þu hatar/ & giere Verk Riettlætesins huor þier þægeleg eru/ so ad eg j ollu þesſu leite ecke miñar/ helldur þiñar Loþdyrdar. Vpplys mitt Hiarta og siñe/ so ad eg haþe jafnañ Lyst og Glede j þijnu Orde/ og þig alla Tyma haþe mier fyrer Hugskots Augum. Sia þu DROTTeñ JEſu/ þar heþur þu mijna ar Hendur og Fætur/ tak og feſt mijna vinstre Hend med Nagla Sparneytnenar/ mijna hægre Hond med Nagla Riettvijsennar a þinu liuþa Krosſ/ og a þitt Lijþsins Trie. Tak og miñ vinstra Fot og feſt hañ med Nagla sañarlegrar Stodugleika / hañ hægra med Nagla Vitsku og Framsyne. Gieþ mier Nad svo ad miñ Ande/ mitt Siñe / mitt Hugskot sie jafnañ fiatt og stodugt j þier/ miñ Gud og DROTTeñ/ so ad mig umsteyþte og felle ecke Medlæte nie Velgeingne þesſarar Veralld ar til hægre Handar/ ecke helldur Neyd/ Krosſ

og Motgangur til hinnar Vinstre. Og nu uppa þad/ad eg mætte siña nockud til Þyrne korönu þyns Herrdoms/ þa bid eg þig miñ Lausnare/ gief Nád/ ad mitt Hiarta mætte þyr er saña Þdran verda sundurkramed og særd/ Lát mig hafa hiartanlega Medaumkán med öllum Aumum og Naudstöddum. Vnn mier ad alla Tyma hafe eg alvarlega Vandlæting til ad giöra þad sem er riett fyrer þier / og j allre Neyd og öllum Motgange hallde eg mier et alvarlega vid þig. Þetta þrent lát íu so siñ adrar hugsjar Þyrnur jñgange j mitt Hiarta Giefþ og fram miñ Lausnare Svampeñ / og lát hañ a Reyr ad mynum Munne/ þad er/ giefþ ad eg mætte og lyka smacka þad beyska Gall og Edik huort þeir gafu þier ad drecka. Veit þu mier þad/ ad eg ælyte og acte þyna heilaga Þyrsting riettelega / so eg meige þar af læra og merkia/ad þo þesse Verolld synest blomgande og fegur/ þa sie hun þo ecke añad/eñ so sem tomur Svampur/og allar heñar Lystingar sieu Galle beyskare. Miñ Fader lát mig vita og medkieña ad Kaleikur þessarar Verolldar er bitur/beyskur og banvænlegur j öllum Greinum / so ad eg verde ei fyrer hans Sætleika svikeñ/ so sem þeir ed hallda

Myrkur fyrer Lios/ og Lios fyrer Myrkur/
þad beyska fyrer Sætt / og þad Sæta fyrer
Beyskt og banvænlegt.

Hialpa mier minn Herra JEsu/ ad
eg Þræll þinn/verde lykur þier j þynum heilsu
sama Dauda/og gief ad allar Hollolegar Sy
rnder j mier/mætte j burt deya/ enn Andenn
lifna j sönu Riettlæte. Enn uppa þad/ ad eg
mætte med öllu bera Mynd þess Krossfesta á
mynum Lykama / so lát mig minn Lausnare
verda þier lykann j þui ad þeir Gudlausu St-
ridsmenn (ad þier Framlidnum) særdu þyna Sy
du. So virdstu ad særa mitt Hiarta med þis-
nu kroptuga Lyfsins Orde/ huort skarpara er
enn nockurt Sverd edur Spiot vera kann/ leg-
du mitt Hiarta og myna Sál þar med j gie-
gnum/ so þar vtrenne j staden Blods og Va-
tns/ ein sannarleg hrein og ofölsk Elska/ bæde
til þyn Herra JEsu og til þinna Brædra.
Og ad sydustu/ þegar su seinasta Stund er fyr-
ir Hende/ þa sveipa þu Sál mijna j Snio-
hvytu Lyne þinnar Huggunar / Lát mig þar
[illegible]e Sofa sællega/ og fara hiedann j Fride/ &
med Fagnande inngange j þær dyrdarlegu Tia-
llobuder eilyfrar Sáluhialpar / og fela
mig þar æ medann Reidenn geingur framm hia.

Hvörnenn

XIX.

Hvornenn eirn Christenn madur skal af Hiarta hugga sig vid gledelega Upprisu Herrans Jesu/ z vid eilyfa Vist og Veru hia Christo/ z Dyrd z Unadsemd eilyfs Lyfs.

MJnn Lausnare Herra Jesu/ A þinn þridia Deige/ þ er/ a þinn seinasta Upprisu Deige/ þegar Dagar þessa aumma Lijfs hafa Enda/ og þesse Hormungar Tyme er wte/ og þegar sa fyrste og eilyfe Hvottdagur upphefst/ þa bid eg þig minn Lausnare/ uppvek þu mig þræl þinn/ asamt med ødrum Børnum þijnum sem sofa/ og lat mig gledelega vakna af minne Gref/ so ad eg j mijnu Hollde meige sia þijna Dyrd/ og med Fognude gladiast fyrer þijnu Dyrdar Augliti.

Lat koma minn Lausnare/ Lat koma þann Tyma/ a hvorium eg med Augum mijnum meige sia og skoda þad eg nu true hvad eg nu vona og sie/ lijka sem j Speigle og aleingdar/ lat mig þad þa fa og ødlast/ og þad meiga eilijflega eignast/ og þvi bijhallda. Minn Herra og Gud/ hversu hiartanlega langar mig þar epter? Nær mun eg wtbreida mijna [illegible] Arma/ og gieta þig j Fadm tekedt Minn Lausnare/ Nær mun eg fa ad bioda Frottem

hi᷑num Kieſſeñ mijns Huũs/ og fagna og gledia᷑ aff þıñe yfferfliotanlegre Aſt ad Elſku.

MIn Sal/lofa þu nu DROTTeñ miñ Lauſnara/og pryſa hañs Nafn/ hvad hañ Na fn er Heilagt/og fullt Fagnadar og Vnunarſemd ar. O Ho/ hvad aſtudlegur erttu miñ Lauſnare JEsu? Hvad liupur ſætur og Huggunarſamur erttu miñ Frelſare. øllum þeim ſem þyn leita aff Hiarta? Miñ Herra JEſu/ þu ert Frelſare all ra þeirra ſem forlapader voru/ þu ert Lauſnare allra Endurleyſtra / þu ert Vonen allra þeirra ſem Aumer eru/ og Styrkur þeirra Veiku / þu ert þin allra hædſta Huggun allra Sorgfullra Sælna/ og allra koſtulegaſta Lyſtgan þeim øllū ſem i Kugl og Kroſſe ad Hiarta þier epterþylgia.

Þu ert ſu dyrmæta Korona allra fra ſin Sig ureñ vinna/ og einka Laun allra þeirra ſem med þiñe Hialp Sigrenum hallda. Þu ert Vnad ſemd og Fögnudur allra himneſkra Borgara/ og ein ryk uppande Vppſprettа allrar Nadar og Gi æſku. O þu Hæleitaſte einka Sonur allra hædſta Guds / jafn og lyktur Gude ı Mætt og Dyrd. Allt hvad er a Himnum uppe ᴣ a Jør du nidur/ þad lofe og vegſame þitt Nafn.

Mykell og Dyrdarlegur erttu/ myked og Dyrdar legt er þitt Nafn. O þu eilyfa ᴣ onmſkiptanaleg Pryde hins hædſta Guds/ þu ſkiæra og edla Byr te eilyfrar Dyrdar. Þu ert þad ſaña Lyß/ſem alla giører Lifande. Þu ert þad ſaña Lios/ ſem alla upplyſer. Fraũe fyrer þier ſtanda mørg Þu ſeliande Hundrud Puſund liomanda Kioſſ heilag

ra Engla/ sem þier synum Herra og Gude þio-
na æ og ad Eilyfu.

O þu eilyfe/ sæle/ oransakanlege/ klære og
sæte Brunnur allrar Nꝏdar og Myskunar/ hver
ad hulenn er fyrer Augum allra Manna daudlegra
Þinn wtgꝏngur og þinn Uppruni hefur ecke t Upp
haf/ þinn Dypt er oransakanleg/ þinne Hæd kann
enginn ad naa/ þyna Dydd og Breidd kann einginn
ad Grunda. Þu ert wtkominn og fæddur af O-
umrædelegu oransakanlegu Hiarta hins allra hæd
sta Guds/ fyrer Eilyfd og ert Lysed af Lysenu
Liosed af Liosenu/ sa Eilyfe af þeim Eilyfa
sa Oumrædelege af þeim Oumrædelega. Þu
ert Fødurnum jafn og lykur ad øllu/ og af þinne
Nꝏgd høfum vier aller nogleg Not fenged.

Minn Herra JEsu / med þui þu ert sꝏ
ryke uppsprettu Brunnur alls gods / allrar Gi-
æsku/ þa lꝏt þijna heilogu Naadar Gæsku
fliota og renna ofann til vor / og endurlyfga
oss Huggunarsamlega/ og gief Linan a Beysk-
leik vorrar hryggelegrar Syndar. Hell yfer
oss Þijnu Gledennar Vidsmiore/ lyfga oss med
þinne dyrmætu Lijfgiaf/ og styrk oss med þijn-
um Krapte.

AF þier og Fødurnum er framm farande sa Hei-
lage Ande/ huer ad er Gud jafn þier og Fød-
urnum. Hann wthellest og ber yfer alla Jardar
Kringluna/ uppfyller alle og vid Magt helldur
øllu/ hann er einn Ande af þier og Fødurnum af
ymsum bꝏdum framm farande / hann er þad edla

Samband midle þyn og Fødursins/ huar med þu ert med Fødurnum / og þo med oumrædelegum oransakanlegum Hætte. Ad vysu minn Herra JESu/ þesse þinn Ande/ hñ er sa Nædar og Gledennar Vatnsstraumur/huar med þu oaflaatan lega dryckiar og fyller þa hiartkiæru edla Jeru salem sem þar er uppe/ og gjörer hana druckna mz Fögnude og Lyst/so ad hun syngur hier Gledenn ar Logsaung oaflaatanlega/ og prysar og lofar þig med himneskum Organsaung ad eilyfu.

O Herra JESu/ huorsu þyrster Sæler vorar j þessum Eymdardal / epter Fegnude þynū? Huorsu storlega langar oss þitt Folk Daglega epter slýkū Dropū þinnar Nadar/ ad þer Hiortu mættu endurlyfna þar af? Oh/ minn Fader uñ oss aumum Hundkyckum þynū ad smacka eirn Mola af þui sem fellur af Bordum Drottna þeirra. Þier Himnar þar uppe/ og Skyenn/ læted þeim Riettlæta rigna yfer oss/ eg meina Herra JESu/ þinn heilaga Anda / hans Hugganer og nadarfullann Fognud/so ad vier Skiepnubörn þyn mættū þiggia og smacka þñ fyrsta Avoxt eilyfs Lyfs so sem Vitnisburd eilyfrar Glede/ og Pant vorrar himneskrar Arfleifdar. DROTT enn/ vier bidium þig/ aus þu nu yfer oss brenn andi mstar Ellde þyns heilaga Anda/ og hreo

einsa

einsa/ Endurnya / upplys / verm og vokva vor Hiortu/ og styrk þar med vorar Samvitskur/ og lat Hiortu allra Truadra verda eitt med þier/ so ad vier aller sieum eitt/ og viliu eitt/ og ad endalycktum mættum vier siaa þig og þig lofa og dyrka Gud og DROTTenn vorn j Sion eilijflega/ Amen. O þu heilaga/ Oadskilianlega Þrenning/ þier sie Lof og Þackargiord/ Dyrd og Heidur nu og ad Eilijfu/ AMEN.

Ein god Bæn fyrer Veikar og Þiaadar Manneskiur.

O Þu sterke og mattuge Gud/ hvørs Kraptur er j Breyskum Mattugur/ þu sem ert Styrkleike og Kraptur allra þra sem a þig Vona/ eirn Hialpare j allskins Neyd/ og vyst At hvarf þa æliggur. Eg bid þig audmiuklega/ gef mier heilaga Þolenmæde/ og styd minn Veikleika med þijnum Guddomlegum Styrkleika. O Herra JEsu Christe/ þu sem best kiender med þijnu Dæme/ bæde Þolenmædena og Hlydnena/ uppfræd þu mig þid sinra med þijnum H. Anda/ so eg læ(re) af þier/ ad afneyta mijnum Vilia/ og Þolenmodlega ad bera þann Kross sem þu mier a Herdar leggur/ Ohvad myklu þyngra hefur þu fyrer mig lided/ enn þu mier uppa leggur? Huad þyngra Straff hefe eg Forskulldad med mijnum Synd

 um/ en

um/ enn þu æleggur? Þu barst Þyrne Koronu/
og þann þunga Kross/ þu sveittest Blodenu/ ꝫ tre-
ydost Vynþrwgu Gudlegrar Reide mina vegna/ þui
skyllde eg þa undantekiast/ med Þolenmæde ad
medtaka eina litla Þianing? Þui skyllda eg Ku-
einoka mier vid ad verda lykur þisse hrygdarleg-
re Jmynd? Þu hefur drucked af Kvalanna
Kalk a Deigenum/ þui skyllda eg þa segia a mote
edur tekiast undann lytillre adryckiu af Krossens
Kaleik? Eg hafde Forskulldad eilyfar Kvaler/
med mynum Syndum/ þui skyllda eg þa ecke lyda
Þolenmodlega þyna Fødurlega Hyrting/ hier j He-
imen? Þad er reynsla enn eingenn vtskwfan/ þott
þu slæer mig j ymsum Eymdum og Mædlæting-
um/ þa litla Stund sem eg a hier vid ad vera. Eg
veit og trwe stadfastlega/ ad þess stærre Kross og
Motgang sem þu mier uppa leggur/ þess kærare
hefur þu mig. Þu ert hia mier j Þianingunum/
þui skyllda eg þa ecke helldur glediast af Nærveru
þinar Nadar/ enn hryggiast af Byrde edur Þunga
Krossens sem þu hefur mier uppa lagt? Minn be-
ste Kærare ꝫ Leidtoge/ leid mig fram um þann
Veigenn sem þier best lykar/ eg skal þier giarnann
fylgia j gegnum Þyrna ꝫ Þystla/ hialpa mier þier
epter ad fylgia ꝫ hallt mier fast vid þig. Eg
beyge nidr mitt Høfud/ so ad þu setier uppa mig
Þyrne Koronuna ef þier so lykar/ halldande mier
fast og obrygdanlegt/ ad þu munir sydar setia
uppa mig Koronu eilyfrar Dyrdar. O DRotten
Gud/ styrk þu myna Trw/ og stoduga giør þu
myna Von/ fyrer þinn elskulegann Son JEsum
Christum/ AMEN.

REGJSTUR Pistlarar Bokar.

NB. Talan merker Bladsijduna/ A. fyrsta parten yver Gudspiallen/ B. Midparten yver Pistlana/ C. Appendicem.

Pistlar og Gudspioll Ared um Kryng.

§ Sunnudag

Gud Myskune

Bæner og Þackargiørder.

Yfer Appendicem.

